

ביקורת תיאטרון

רומיאו וז'ולי

רגע לפני המאה ה־20 והאתגרים שתעמיד, מוביל המחזה "מדמואזל ז'ולי" למסע מרתק אל הניכור והחמלה • הרבה בזכות התרגום של גד קינר והנוכחות של צוות השחקנים

דנה שוכמנר

"מדמואזל ז'ולי". מאת אוגוסט סטרינדברג. תרגום: גד קינר. בימוי: שלומי ליברמן. תאורה: אבי שכי. מוזיקה: יניב מינצר. תאורה: איריס מועלם. שחקנים: יואב בר־לב, ענת חדיד, עירית בנדק־נתן. תיאטרון תמונע

המחזה "מדמואזל ז'ולי" מפגיש את הקהל הישראלי עם המחזאות השבדית הקלאסית של המחזאי והסופר אוגוסט סטרינדברג (1849–1912). נאוה צוקרמן, המנהלת האמנותית של תיאטרון תמונע, שאפה מאז ומתמיד להציג אצלה תחביר בימתי חדש ולהחזיר בו רוח אמנותית גבוהה. הפעם זה הצליח לה מעל ומעבר. "מדמואזל ז'ולי" (המוכר גם כ"העלמה יוליה"), אחד ממחזותיו

צילום: אמיר זלצר, י"ז

בר־לב וחדיד. ניצחון המנוצחים

והמנוצח מנצח. אם תרצו, ניצחון המנוצחים. מדמואזל ז'ולי היא אישה מודרנית מצד אחד ואויבת הגברים מצד שני, שנאלצת למצוא את מקומה במאבק הניטש במלחמת המינים; מה שהופך אותה לדמות טרגית, חשופה למאבק נגד הגברים.

מאוד לא פשוט לתרגם את המציאות הנבראת במחזה לימינו, אלא שהמתרגם גד קינר עשה זאת בהצלחה רבה. הוא תרגם את המחזה למופע מרהיב של תיאטרון מנוכר שמצליח בתוך המציאות המנוכרת ליצור במפתיע מציאות אנושית משכנעת הגורמת לך להרגיש בבית, בתוך הניכור, וזהו הישג חשוב מאוד שראוי ללמדו בתיאטראות הרפרטוארים.

נוכחות השחקנים שוזרת בחובה אנושיות ועמדה אידיאולוגית, בו זמנית. יואב בר־לב, ענת חדיד ועירית נתן־בנדק, הם אלה שאחראים על השילוב המופלא הזה. לכולם נוכחות בימתית חזקה וטוטאלית העוברת נפלא על רקע מרכיבי ההצגה, והופעתם המדויקת מתווה את הצלחתה ומאזנת בהצלחה בין הניכור לרגש מאופק; מה שמוביל את הקהל למסע מרתק בתוך עולם שבו נערך מיפוי מחדש של החברה האנושית, לקראת העידנים החדשים המחכים בשער.

היא מתגרה בו, מפתה ודוחה אותו, עד הסוף המר והבלתי נמנע. המאבק מתחולל במרוצת לילה אחד, החובק חיים שלמים. קרב שבו אחד מוכן להקריב הכול והשני רוצה הכול או לא כלום; קרב שבו המנצח הוא מנוצח

היותר ידועים של סטרינדברג, נכתב ב־1888 על רקע מלחמת המעמדות, כשעיקר הרגש ננעץ במאבק בין המינים. זוהי דרמה על משיכה ודחייה בין ז'ולי, בת המעמד העליון, למשרת ז'אן.